

Spichlerz
Górnego Śląska

Spichlerz Górnego Śląska

Gdy spojrzysz na mapę województwa śląskiego, Spichlerz Górnego Śląska odnajdziesz wzdłuż zachodniej granicy województwa – tuż za Gliwicami, Tarnowskimi Górami i wokół Lublińca. To niezwykle zielona kraina. Pełno tu lasów, pól i łąk. Poza dziką przyrodą i malowniczymi krajobrazami, Spichlerz oferuje bogatą śląską kulturę i mnóstwo historycznych ciekawostek. Na młodych i dorosłych odkrywców czekają okazałe pałace w Koszęcinie i Pławniowicach, średniowieczny zamek w Toszku, szlak architektury drewnianej w Pawełkach lub Żernicy, dinozaury w Lisowicach. A wszystko to okraszone jest przepyszną śląską kuchnią. Nigdzie indziej nie smakuje ona tak dobrze jak w tutejszych gospodarstwach i restauracjach.

Spichlerz Górnego Śląska to miejsce, w którym rozwija się agroturystyka. To idealna okolica na rower, kontakt z naturą, wypad na grzyby, kulig zimą, obserwację dzikich zwierząt. Kto przyjeżdża tutaj z dużego miasta, zachwycony jest ciszą wokół i gościnnością mieszkańców. Spichlerz Górnego Śląska to nasz dom. Nasza duma.

Które gminy tworzą Spichlerz Górnego Śląska?

Ciasna, Herby, Kochanowice, Koszęcin, Krupski Młyn, Pawonków, Pilchowice, Rudziniec, Sośnicowice, Toszek, Tworóg, Wielowieś.

Co to takiego Lokalna Grupa Działania?

Lokalne Grupy Działania (w skrócie LGD) istnieją w całej Unii Europejskiej na obszarach wiejskich. Lokalna Grupa Działania to partnerstwo instytucji publicznych, przedsiębiorców, organizacji społecznych, rolników i innych osób z sąsiadujących ze sobą gmin. Zazwyczaj działa w formie fundacji lub stowarzyszenia. Mieszkańcy, którzy zakładają LGD, wybierają dla niej nazwę. Potem wspólnie zastanawiają się, co ciekawego mają na swoim terenie (jakie zasoby przyrodnicze, kulturowe, tradycje gospodarcze). Na koniec myślą, jak to wykorzystać do rozwoju swojego obszaru. Tworzą Lokalną Strategię Rozwoju i zapisują w niej cele do zrealizowania na kolejne lata. A na to wszystko otrzymują fundusze w ramach programu LEADER.

LGD jest otwarta na nowe osoby. Jej zadaniem jest aktywizować i integrować mieszkańców,

rozwijać i promować obszar partnerskich gmin, stopniowo poprawiać jakość życia. Za LGD są odpowiedzialni wszyscy jej założyciele, członkowie czy też partnerzy. To dobro wspólne wszystkich mieszkańców. Każdy może włączyć się ze swoją pasją i pomysłami w jej działania.

LGD ma swoje biuro, władze i wielu współpracowników oraz wolontariuszy. Podstawą jej działania jest bowiem zaangażowanie lokalnej społeczności.

Ciekawe miejsca Spichlerza Górnego Śląska:

Zespół Pałacowo-Parkowy Pławniowice

Ośrodek Edukacyjno-Formacyjny Diecezji Gliwickiej

Pławniowice - mała miejscowość położona na północny zachód od Gliwic przy autostradzie A4, przyciąga wielu przyjezdnych swą „architektoniczną perelką”, jaką jest malowniczy Zespół Pałacowo-Parkowy z końca XIX wieku.

Historia wzmiankuje samą wieś już w 1317 roku, ale ranga jej wzrosła, kiedy to dobra rycerskie Pławniowice zakupił w 1737 r. Franciszek Wolfgang von Stechow - pierwszy landrat (starosta) powiatu gliwicko-toszeckiego po zajęciu Śląska przez Prusy. W roku 1798 majątek przejmuje hrabia Karol Franciszek von Ballestrem, którego matką była Maria Elżbieta Augusta von Stechow, a ojcem Giovanni Battista Angelo Ballestrero, oficer wojska pruskiego pochodzący z Piemontu (Włochy) - protoplasta śląskiej linii rodu Ballestrem. Od tego czasu, aż do stycznia 1945 r. dobra pławniowickie wraz z pozostałymi rudzko-biskupickimi pozostawały w rękach rodziny Ballestrem, która Pławniowice obrała sobie za swą rodową siedzibę wnosząc tu w latach 1882-1885 wspaniałą pałac. Zaprojektowanie i budowę tego obiektu, w miejsce wcześniejszego zbudowanego w 1737 r., zlecił hrabia Franciszek II Ballestrem mistrzowi budowlanemu Konstantynowi Heidenreich z Kopic k. Grodkowa. Pałac jest budowlą trójskrzydłową i prezentuje styl neomanierizmu niderlandzkiego. Cechuje go specyficzne zróżnicowanie kolorystyczne i fakturowe murów szczególnie kamiennych detali i czerwonych ceglanych płaszczyzn ścian. Dachy budynku zdobią liczne wieże i wieżyczki, iglice i lukarny. Wokół pałacu rozciąga się park ze starannie dobranym drzewostanem.

Pałac Ballestremów przechodził różne koleje losu. Na początku 1945 r., ówczesny właściciel hrabia Mikołaj Ballestrem zmuszony był opuścić Pławniowice przed nadchodzącą Armią

Czerwoną. Krótko stacjonował w budynku pałacowym marszałek Iwan Koniew. Po wojnie obiekt przekazany został do dyspozycji władz kościelnych. Ustanowiona została w Pławniowicach samodzielna parafia (dotychczas parafia Rudno) z własnym kościołem parafialnym i plebanią (dawna kaplica pałacowa oraz skrzydło zachodnie pałacu). Pozostałe pomieszczenia przeznaczono na klasztor, dla przesiedlonych ze Lwowa, Sióstr Benedyktynek od Nieustającej Adoracji Najświętszego Sakramentu, które przebywały tu do 1976 r. W tym samym roku obiekt przejęli OO. Augustianie, mieszkając tu dwa lata. Oprócz klasztoru i parafii w pałacu mieściły się czasowo także biura administracji spółdzielni rolnej. Obiekt zmieniając często mieszkańców i przeznaczenie ulegał szybko zniszczeniu.

Od 1978 r. gospodarzem kompleksu pałacowo-parkowego stała się Diecezja Opolska, przeznaczając go na diecezjalny dom rekolekcyjny. Nowy podział terytorialny i administracyjny Kościoła w Polsce dokonany 25.03.1992 r. sprawił, iż pławniowicki Zespół Pałacowo-Parkowy stał się własnością Diecezji Gliwickiej.

Jesienią 1993 r. rozpoczęto kapitalny remont, wpisanego w rejestr zabytków, Pałacu w Pławniowicach. Wymienione zostały: konstrukcja i pokrycie dachów, belki stropowe poszczególnych kondygnacji budynku. Oczyszczono i naprawiono elewacje, mury i fundamenty. Założono wszystkie nowe instalacje wewnętrzne i zewnętrzne (elektryczna, sanitarna, grzewcza itd.). Odnowiono stolarkę okienną i drzwiową. Przeprowadzono prace konserwatorskie w pomieszczeniach pałacowych, jak również prace rewaloryzacyjne i pielęgnacyjne całego założenia parkowego.

Wszystkie prace realizowane są sukcesywnie, w miarę pozyskiwanych - tak w kraju jak i za granicą - środków finansowych (dotacje, darowizny) oraz dzięki ofiarnemu zaangażowaniu wielu ludzi dobrej woli.

Pławniowicki Pałac położony jest w miejscu zacisznym, przy małej rolniczej wiosce daleko od fabryk i hałasu wielkomiejskiego. Otoczony jest rozległym parkiem z pięknymi, unikalnymi okazami drzew i krzewów oraz lasami. W pobliżu znajduje się duży zalew powstały jako wyrobisko piaskowe.

Jednocześnie obiekt położony jest przy zjeździe „Łany” z autostrady A4 (Pyskowice - Kędzierzyn-Koźle).

Wszystko to sprawia, że na Pałac, który po remoncie i modernizacji zaczął pełnić funkcję Ośrodka Edukacyjno-Formacyjnego Diecezji Gliwickiej, czekało już wielu mieszkańców nie tylko Diecezji Gliwickiej i Śląska, ale także liczne osoby spoza regionu. Przygotowane w Pałacu pokoje noclegowe, kaplica, sala konferencyjna i zaplecze gastronomiczne dają możliwość organizowania rekolekcji, dni skupienia, sympozjów, kongresów, zjazdów, konferencji oraz przyjęć okolicznościowych, a malowniczy dziedziniec pałacowy jest wymarzonym miejscem dla koncertów plenerowych.

Tekst i zdjęcie: ks. Krystian Worbs

Pałac w Koszęcinie

